

Viite: E 62/2019 vp

Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Vihreän siirtymän rahoitus; Kestävä Eurooppa- investointiohjelma

Suomen Lähienergialiiton asiantuntijalausunto

Suomen Lähienergialiitto kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle valtioneuvoston selvitykseen.

Suomen Lähienergialiiton tavoite on tehdä hajautetun uusiutuvan energian tuottamisesta ja hyödyntämisestä mahdollisimman vaivatonta. Lähienergialiitto kannattaa Suomen kansallista tavoitetta hiilineutraali Suomi 2035 ja EU:n tavoitetta olla ilmastoneutraali EU 2050. Näiden tavoitteiden toteuttamisessa komission tiedonannon kuvaamat investointi-instrumentit ovat oikeaa kokoluokkaa, ottavat huomioon oikeudenmukaisen siirtymän ilmastoneutraaliin EU:hun ja yhdistävät julkiset ja yksityiset rahoitusvirrat tehokkaasti.

Kansainvälisten ja suomalaisten suursijoittajien varat etsivät puhtaita sijoituskohteita

Isoimmat kansainväliset ja suomalaiset sijoittajat (esim. Ilmarinen ja Varma) siirtävät sijoituksiaan pois fossiiliseen energiaan tukeutuvista yrityksistä. Lisäksi kansainväliset suuryritykset (esim. Google, Bosch, IKEA) ovat siirtyneet tai siirtymässä pelkästään uusiutuvan energian käyttäjiksi.

Tässä tilanteessa EU:n määrittämät yhteiset puitteet kestävälle sijoituksille ja toimenpiteet, joilla yksityinen ja julkinen raha yhdistetään, ovat erittäin kannatettavia. Lisäksi tervehdimme riemulla toimenpiteitä, joilla helpotetaan sijoittajat löytämään tarjolla olevat investointihankkeet paremmin.

Ilmastotavoitteet saavutetaan kaikkien osapuolien tekemillä puhtailla investoinneilla

Kaiken kokoisia investointeja tarvitaan, sekä yksityiselle että julkiselle puolelle.

Suomessa on investoitu tuulivoimaan 5,5 mrd €, jolla rakennettiin 2 000 MW uutta puhdasta sähköntuotantokapasiteettia. Tuulivoimalla tuotettiin vuonna 2019 7 % Suomen sähköntuotannosta. Lämpöpumppu investoinnit - pääosin yksityiset - ovat noin 0,5 mrd € vuodessa. Lämpöpumppujen kokonaisenergiantuotanto on jo reilusti

yli 10 TWh/a, mikä vastaa 15 % Suomen asunto- ja palvelurakennuskannan lämmityksestä.

Kestävä Eurooppa -investointiohjelman ja oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin tarkentuessa rahoituksen ja lainsäädännön osalta, Lähienergialiitto toivoo, että mm.:

- innovaatiot, kaupallistaminen ja vienti huomioidaan energia- ja ilmastopolitiikan toimenpiteistä päätettäessä. Tässä julkisen sektorin investoinneilla on suuri mahdollisuus monikertaistaa Suomeen tehtyjen investointien hyöty.
- käytetään kaikki keinot, jotta erityisesti taloyhtiöiden energiatehokkuuden parannushankkeiden rahoitus mahdollistetaan koko Suomessa. Nykyään pankkirahoituksen saaminen elinkelpoisille taloyhtiöille on yhä vaikeampaa ja rakennusten energiatehokkuuden parantaminen on kustannustehokas keino vähentää asumiskustannuksia ja lisätä ympäristöhyötyjä
- muistetaan, että Suomesta löytyy myös isoja investointikohteita, mm. merituulivoimapuistot, sähkön varastointiin ja älykkääseen sähköverkkoon tarvittavat ratkaisut sekä uusiutuvan energian ratkaisut kaukolämmön tuotantoon
- varmistetaan, että nykyinen toteutusta odottava hankesalkku pystyy tuottamaan koko potentiaalinsa uusiutuvan energian tuotantokapasiteettiin ja energiatehokkuuden parantamiseen - ilman että lupaprosessit tms. hidastavat tai rajoittavat koko potentiaalinen hyödyntämistä
- hyödynnetään tarjolle tuleva rahoitus julkisen sektorin energiainvestointien toteuttamiseen, vaikka hyvinvointiyhteiskunnassa on monia tärkeitä investointikohteita

Lähienergialiitto kannattaa hajautettua uusiutuvan energian tuotantoa ja energiatehokkuutta edistäviä toimenpiteitä, joita EU:n Kestävä Eurooppa -investointiohjelma ja oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi edustavat. Lähienergialiitto kannustaa Suomea hyödyntämään tehokkaasti näiden puhtaita investointeja lisäävät instrumentit. Näin vähennetään energiajärjestelmän riippuvuutta fossiilisista polttoaineista saavuttaen samalla laaja yhteiskunnan hyväksyntä, vähennetään yhteiskunnan päästöjä ja synnytetään uutta puhtaan energian liiketoimintaa.

LISÄTIEDOT

Toiminnanjohtaja Tapio Tuomi, puh. 040 568 7351, [tapio\(at\)lahienergia.org](mailto:tapio(at)lahienergia.org)
Puheenjohtaja Kristian Savela, puh. 044 555 0055, [kristian.savela\(at\)st1.fi](mailto:kristian.savela(at)st1.fi)